

Landbruksinfo fra Indre Østfold kommune uke 21/2022

Innsamling av landbruksplast – flere muligheter

Pilotprosjekt i Østfold i regi av Felleskjøpet:

Gjennom juni vil Felleskjøpet frakte en mobil plastpresse rundt om på forskjellige lokasjoner for å ta imot og presse **tomme storsekker**. Det er viktig at sekken må være rista rein, deretter kan du for eksempel legge ni storsekker opp i én sekk. Felleskjøpet stiller med presse hvor du kan møte opp og levere storsekkene. Etter at Felleskjøpet har håndtert storsekkene går de til resirkulering. Mottaker av den resirkulerte plasten vil rive den opp, lage granulater og skape grunnlag for ny produksjon. Storsekkene vil til slutt ende som hardplast.

Her kan du møte opp og levere storsekker i juni:

- Spydeberg 1. juni
- Askim 2. juni
- Mysen 7. juni

For rundballeplast er det også muligheter hos Felleskjøpet, men det krever at plasten bl.a. er komprimert i plastpresse på gården. Om du har plastpresse og kan komprimere plasten til firkantballer, samt følger sorteringsinstruksene, så kan Felleskjøpet ta med seg plasten som returlass ved levering av gjødsel eller såvarer. [Les mer hos Felleskjøpet om innsamling av rundballeplast 2022.](#)

Indre Østfold kommunes innsamling av landbruksplast:

I tillegg organiserer Indre Østfold kommune innsamling av **sortert landbruksplast onsdag 8. juni og torsdag 9. juni. KUN disse dagene – ikke før og ikke etter.**

Innsamlingspunkter blir på følgende steder:

- Felleskjøpet Spydeberg
- Felleskjøpet Askim
- Skjelfoss Korn i Hobøl
- Trøgstad Kornsilos og Mølle

Vi er heldige som får låne plassen, vennligst respekter tidspunktene for levering, slik at plasten ikke kommer på avveie.

Sorter i fire grupper:

- 1) PP-sekk - storsekker – gjødselsekker - såkornsekker
- 2) Rundballefolie
- 3) Annen farget eller klar folie
- 4) Plasthylser/kanner – sorteres hver for seg i storsekk
 - Kanner fra plantevernmidler - må være tomme, tørre og rene og uten kork
 - Oljekanner – må være tomme og med kork
 - Hylser fra rundballeplast

Plasten må være fri for jord, stein, nett, bindegarn og andre fremmedelementer. Garn/nett kan ikke leveres og skal ikke ligge inni plasten. Armert plast/presenning tas ikke imot. For at vi skal kunne

fortsette dette innsamlingstilbudet, er det viktig at plasten sorteres riktig, og at ikke noe annet enn landbruksplast leveres! Rødsrud plasmottak i Rygge henter landbruksplasten.

Ren landbruksplast kan for øvrig også leveres hos Retura Østfold på Stegen i Askim hele året.

Se [sorteringsguide fra Grønt Punkt](#).

Kontaktperson: [May Holtskog](#), Tlf. 940 10 729

Litt om plast

Landbruket er svært gode på resirkulering av landbruksplast. Ifølge SSB var oppslutningen på resirkulert avfall fra husholdninger i 2019 på 40 %. Næringslivet er noe bedre med rundt 50-60 % resirkulering, mens resirkulering av plast i landbruket lå opp imot 90 % i 2020 ifølge Grønt Punkt. En omfattende kartlegging viser likevel at 70 % av makroplast funnet i elver er rundballeplast. Derfor er det viktig at landbruket gjør sitt for å redusere mengden plast på avveie.

Den mest brukte rundballeplasten er lagd av polyetylen (PE) og er basert på olje. Bioplast lages også av polyetylen, men er basert på en viss andel plantebaserte råvarer fremfor fossilfrie. Begge plasttypene er av samme kvalitet og skal gjenvinnes på samme måte.

Nedbrytbar plast som også brukes i landbruket kan ikke gjenvinnes. Denne plasttypen er laget for å brytes ned når den er nedgravd lenge i jorda og vil forringe kvaliteten av annen innlevert plast dersom de blandes. Skal denne kastes sorteres plasten i restavfall, som videre blir sendt til forbrenning til energiutnyttelse i form av oppvarming eller strømproduksjon.

Lagring av rundballeplast

For at plasten ikke samler opp mer sand og jord er det lurt å ha en fast lagringsplass før plasten leveres. Dette kan for eksempel gjøres med å ha en container stående hele året som fylles fortløpende, eller å mellomlagre plasten på et annet trygt sted frem til henting eller levering. Om mengden plast er mindre kan 1000 L vedsekker på pall eller syrekontainer også brukes.

Rundballenett kan holdes adskilt fra annen plast i vanlige søppelstativer med avfallssekker.

Lagringsplass for rundballer

Biter av rundballeplast har en tendens til å sitte igjen i bakken når telen i bakken går. For å hindre at disse bitene flyr av gårde med vinden er det viktig at det tas en opprydningsrunde rundt lagrings- og håndteringsplassen til rundballene. Flagrende plast på rundballene vil også med tid slites av og blåse vekk. Disse bør festes.

Forglemte rundballer

Av mange ulike årsaker blir det liggende rundballer som aldri blir brukt. Disse råtner langsomt før plasten og blir liggende igjen og deretter blåser vekk. Benytt anledningen til å fjerne plasten nå! Husk at rundballeplast ikke skal ligge igjen i naturen.

Rådyr i slåtten - vi sender følgende brev ut til alle grasprodusenter

Indre Østfold kommune fortsetter samarbeidsprosjektet rettet mot førsteslåtten og tap av rådyrkillinger. I år er både Trøgstad JFF, Båstad GJFF og Eidsberg JFF med på prosjektet, med hver sin drone med termisk kamera og utdannede piloter. Det har vært stor interesse for prosjektet de to årene det har vart, og det har blitt reddet over 100 killinger. Klarer vi å redde 100 i Indre Østfold kommune i år??

I år satser vi alt på dronene, selv om raier med poser og hjortetakksolje, eller andre tiltak også kan benyttes. Dette gjøres i så fall av JFF selv, og avtales med bonde/grunneier utenom.

Indre Østfold kommune har kurset flere nye dronepiloter, og kan nå tilby lokale folk fra jegerforeningene til å kjøre over med drone med termisk kamera før slåtten. Rådyrkillingene blir flyttet ut av jorden **samme dag** det skal slås, noe som er helt sentralt for at geita ikke skal flytte killingene inn igjen. Det er samtidig en forutsetning å kjøre over med drona tidlig på morgenen, for størst mulig temperaturforskjell og enkel deteksjon av killingen. Det er derfor viktig at det gis **beskjed i god tid** så dronepilotene kan planlegge og kjøre samme morgen som det skal slås.

Steg for steg:

- Du ringer kontaktpersonen i lista nederst, og gir beskjed om hvor og når det skal slås. Det er ønskelig at dette gjøres seinest kl. 16 dagen før slått.
- Kontaktperson kontakter dronepilot.
- Piloten tar kontakt med deg for eventuell deltagelse under kjøringen, eller andre behov.
- Piloten kjører over enga morgenen samme dagen det skal slås
- Killingene blir båret ut og lagt i nærliggende åker eller skog.
- Det sprayes et luktstoff i jordekanten for å unngå at killingene flyttes inn igjen.
- Dronepiloten sender sms til deg når enga er kjørt over om du ikke er med, for å gi deg resultatet.

Dronekjøring er å anse som et gratis tilbud og ikke noe en er forpliktet til å være med på.

Vi håper mange ønsker å benytte seg av tilbudet under årets førsteslått. Arbeidet utføres som nevnt av frivillige, så det kan være områder som man ikke rekker over i de mest hektiske periodene – men det jobbes effektivt og fort for å rekke over mest mulig. Ta kontakt, så forsøker vi å rekke alt.

NB: Rådyr er storvilt, og man plikter å melde ifra om eventuelle skadde/døde killinger. Dette meldes eventuelt til vakttelefonen for viltvakta på telefon 404 48 588.

Kontaktinformasjon til lagsansvarlige:

Askim, Trøgstad og Båstad: Asbjørn Ness, tlf. 936 28 289 (se også [Facebookgruppen](#))

Eidsberg: Tore Paulsen, tlf. 975 37 099

Hobøl og Spydeberg: Pål Sindre Svae, tlf. 905 50 982

Mvh

Trøgstad JFF, Båstad GJFF, Eidsberg JFF og Indre Østfold kommune

Spørsmål kan rettes Pål Sindre Svae – tlf. 905 50 982.

NLRs Grasvettregler for bedre grovfôrproduksjon

Norsk Landbruksrådgiving har lansert 10 Grasvettregler for bedre grovfôrproduksjon, kanskje det kan være noe for deg? [Les mer i nyhetssak hos NLR](#), grasvettreglene gjengir vi her:

NLRs Grasvettregler

Ti punkt for bedre grovfôrproduksjon

1. Ha en oppdatert **gjødslings- og kalkingsplan!** Er det behov for å kalke, spre kalk!
2. Spre husdyrgjødsel og handelsgjødsel så tidlig som mulig! Gjødsle helst umiddelbart etter slått! Bruk kantspredingsutstyr!
3. Tenk trygghet i alt du gjør, og ta deg tid til mat og hvile. **Bruk setebelte!**
4. Juster lufttrykket både i traktor- og redskapshjul!
5. Unngå unøddig kjøring! Kjør med korrekt avstand og reduser kjøringa på vendeteigen!
6. Still inn redskapen riktig!
7. **Slå tidlig på dagen!** Bruk venderive om du har! Bruk egnet ensileringsmiddel med riktig dosering!
8. **Registrer avlinga**, minimum teig for teig!
9. God agronomi er grunnlaget for suksess: sørg for god drenering og driv aktiv ugraskamp! Ha en plan for fornying av enga og valg av frøblandinger!
10. Ikke nøl med å spørre **NLR-rådgiveren** din om råd!

Følg med nlr.no/grovfor! Der kan du lese mer om hver enkelt grasvettregel gjennom sesongen - og mye annet nyttig.

Oppdatert mal for plantevernjournal

Norsk Landbruksrådgiving (NLR) har oppdatert malen for plantevernjournal for 2022 som dekker kravene Forskrift om plantevernmidler setter til sprøytejournal, integrert plantevern og plikten til å redusere risikoen for vannforurensning. Alle som bruker plantevernmidler må føre sprøytejournal, vannjournal og journal for integrert plantevern, det er også en forutsetning for fullt produksjonstilskudd. Mer informasjon og oppdatert mal finner du på [NLR sin hjemmeside](#).

Bruker du Nofence? Husk å merke området for turgåere

Har du [Nofence](#) (virtuelle gjerder), så er det lurt å merke beiteområdet! Det kan oppleves skremmende å komme innpå en flokk med storfe uten å se noen gjerder, i tillegg vil det gjøre hundeeiere ekstra oppmerksomme på hunden (som selvsagt er i bånd).

Miljøtiltak bidrar til bedre vannkvalitet i Morsa

I nyhetssak hos NIBIO kan du lese om at overvåkningsresultatene viser at alle tiltakene som er gjort av dere som driver jordbruk innenfor Vansjø-Hobølvassdraget gjennom mange år gir resultater. Sammen med tiltakene som er gjort innenfor avløp, har jordbrukstiltakene bidratt til at konsentrasjonen av jordpartikler og totalfosfor har gått ned (korrigert for økt vannføring). Utfordringen er at effektene viskes ut av hyppigere og mer intense nedbørsepisoder gjennom året, derfor er det viktig å fortsette med tiltak for å holde jordpartikler og næringsstoffer på jorden. Uansett, dette er veldig gode nyheter for Hobølelva med tilhørende bekker, Vansjø og for Oslofjorden, og en honnør til dere som har bidratt – eksempel til etterfølgelse! [Les saken hos NIBIO](#).

Overvåkning av utviklingen i stor granbarkbille våren/sommer 2022 for Indre Østfold Kommune:

Bekymring for utviklingen av døende granskog gjør at det er ønskelig å få bedre oversikt og kunnskap om utviklingen i bestandssituasjonen til stor granbarkbille våren og sommeren 2022 i Indre Østfold kommune. Sommeren 2021 var varm nok til at det ble to generasjoner med granbarkbiller. Indre Østfold kommune har derfor engasjert noen entreprenører for å foreta befaringer nå denne våren og forsommeren. Det skal forsøkes å vurdere omfanget av vårens angrep/sverming. Fordeling av områder:

1. Hobøl og Spydeberg nord E18: Karianne Dingstad
2. Askim og Trøgstad: Kristoffer Lundebø
3. Hobøl og Spydeberg sør E18: Vegard Grav
4. Eidsberg: Ole Petter Nordli

Bildene viser angrep på stående skog på gran i fra Hobøl mandag 23. mai.

Indre Østfold Kommune har 3 fangstfeller som inngår i det nasjonale overvåkningsprogrammet. Fellene står i Hobøl, Trøgstad og Askim. Flere faktorer påvirker risikoen for utbrudd av stor granbarkbille i et område. Noen viktige faktorer er mengden biller, om det har vært langvarig tørke som gir mange tørkesvekkete grantrær og om sesongen har vært så varm at det kan bli to generasjoner og dermed to angrepsperioder. Andre faktorer for å bedømme risiko for skade er volumet av granskog (særlig i hogstklasse 3-5) og om området var hardt rammet under utbruddet på 1970-tallet.

Oppdaterte varsel gjennom sesongen finnes på [NIBIOs kartløsning Kilden](#). På disse kartsidene gir Landbruksdirektoratet et varsel om risiko for utbrudd av stor granbarkbille etter råd fra NIBIO.

Temasider og nyttige opplærings videoer knyttet til granbarkbille som tema finner dere her: <https://www.landbruksdirektoratet.no/nb/skogbruk/barkbilleberedskap>

Hvordan kjenne igjen stor granbarkbille? Opplæringsvideoer for å kjenne igjen stor granbarkbille.

- [Slik bruker du kniv for å påvise stor granbarkbille \(«Knivprøven»\)](#)
- [Granbarkbillens gangsystem i ulike faser](#)
- [Hvordan kjenne igjen nye angrep på grantrær](#). Videoen gir en beskrivelse av hvordan man kjenner igjen nye angrep av granbarkbille.
- [Granbarkbillen - fra sverming til vinterhvile](#). Beskrivelse av den store granbarkbillens livssyklus.

Hvilke trær bør hogges og når er dette et effektivt tiltak?

- [Hogg rett barkbilletræ](#). I videoen ser man på hvilke trær bør hogges og hvilke trær som kan bli stående.
- [Bekjemp granbarkbilen på riktig tidspunkt](#). Ved å se på utviklingen av gangsystemet kan man vurdere hvilke tiltak som er effektive.

Skogsstyrelsen Sverige har flere gode videoer med informasjon om stor granbarkbille. [Oversikt finner du her](#)

Observasjon av tørre topper i yngre produksjonsskog

Dersom dere som skogeiere oppdager tørre topper å ung granskog ønsker vi at dette rapporteres inn. Det er mulig dette er en ny skogskade. NIBIO v/Venche Talgø og Inger Sundheim Fløistad er interessert i forekomster av tørre topper på vanlig gran (*Picea abies*) i ungskog. I tillegg til toppskuddet var sidegreiner ramma, spesielt i den øvre greinkransen. Skaden skyldes sopp (*Neonectria fuckeliana*) og ble oppdaget flere steder på Østlandet i 2021. Se **vedlagte infoskriv** for nærmere informasjon og rutiner for varsling og innsending av prøver.

Rapporteringsløsning for skogskader

Skogskader kan dere som skogeiere både rapportere og få mer informasjon om skader og utbredelse via NIBIO sin internettside www.skogskader.no. Her kan man melde skade, lese skadebeskrivelser og se hva som er rapportert.

Skogbrannplakater

Det er fint hvis flere kan hjelpe til med å sette opp plakater om skogbrannfare. Disse kan fås ved henvendelse til Innbyggertorgene.

Indre Østfolds største gresskar 2022

Askimbyen og Indre Østfold kommune inviterer til kåring av Indre Østfolds største gresskar! Kåring og veiing vil finne sted på Bønder i by'n i Askim, lørdag 24. september.

Førstepremien er 5000 skattefrie kroner!

Er du ikke allerede i gang, fortvil ikke. De fleste planteutsalg selger gresskarplanter. Den beste tiden for å plante disse utendørs er nå! PS. Norgesrekorden er på over 300 kg, så hold av god plass i bedet.

Nytt fra:

NIBIO:

- [Miljøtiltak bidrar til bedre vannkvalitet i Morsa](#)
- [Flere barkbiller kan angripe norske frukttrær](#)
- [Bruk av plantehakk gir bedre jordfuktighet i radkulturer](#)
- [Kartlegger returtræ for fremtidig ombruk og materialgjenvinning](#)
- [Slik dyrker du poteter i kjøkkenhagen](#)
- [God plantehelse er vesentlig for god matsikkerhet](#)
- [Innovativ digital plantehelsetjeneste skal forbedre matsikkerheten i Malawi](#)
- [Vannbåren smitte kan komme fra friske dyr](#)
- [Viktig å identifisere ugras tidlig](#)
- [Hjelp oss å følge geithamsens spredning](#)
- [Hjort i auke skadar skog](#)
- [Pollinerende insekter gir verden mat - nå trenger de din hjelp](#)

Norsk Landbruksrådgiving, NLR:

- [Slik står det til på jordene på Østlandet nå](#)
- [NLR Grasvettreglene for bedre grovfôrproduksjon](#)
- [Markvandringer fra 31. mai til 8. juni med NLR Øst](#)

Du kan abonnere på Landbruksinfo, meld deg på [her](#) for å få tilsendt i e-post. Dersom du vil reservere tid med en av oss i enhet landbruk, så kan du enkelt gjøre det via [bookingfunksjonen](#).

[Indre Østfold kommune](#)

[Enhet Landbruk](#)

Tlf.: 69 68 10 00

E-post: landbruk@io.kommune.no

Postadr.: Postboks 34, 1861 Trøgstad

Besøksadr.: Rådhusgata 22, 1830 Askim

Veterinærvakt Østfold Nord – Askim, Hobøl, Rakkestad, Skiptvet og Spydeberg: 69 22 10 90

Veterinærvakt Østfold Øst – Eidsberg, Marker, Rømskog og Trøgstad: 954 87 330

Viltvakt: 414 45 933